

Tweede Kamer t.a.v. de Commissie voor Klimaat en Groene Groei

Datum

9 mei 2025

Ons kenmerk

UTR-CVH-090525-001

Betreft/ Onderwerp

Position paper FNV t.b.v. rondetafelgesprek Aanvullende Klimaatpakket

Doorkiesnummer

0646097254

Email contactpersoon

hanan.yagoubi@fnv.nl

Bijlage(n)

-

Position paper FNV t.b.v. rondetafelgesprek Aanvullende Klimaatpakket

Inleiding

Op 15 mei organiseert de Commissie voor Klimaat en Groene Groei een rondetafelgesprek over het Aanvullend Klimaatpakket: het Pakket voor Groene Groei. In dit pakket is terecht veel aandacht voor de Nederlandse Industrie. De industrie kan niet bestaan zonder de mensen die het werk doen en zij zijn de eersten die de pijn voelen wanneer industrie verdwijnt. Helaas zijn vertegenwoordigers van de werknemers in de industrie niet uitgenodigd voor dit rondetafelgesprek.

De FNV pleit voor een aanvullend klimaatpakket dat niet alleen gericht is op het behalen van klimaat-energiedoelstellingen, maar ook op de belangen en rechten van werknemers. Het is van cruciaal belang dat klimaat- energiebeleid structureel en betrouwbaar is, en dat werknemers een stem hebben in de besluitvorming.

Belang van Werknemers in Klimaat- en energiebeleid

Werknemers vormen de ruggengraat van onze economie en samenleving. Het is essentieel dat hun belangen worden meegenomen in het klimaat- en energiebeleid om een rechtvaardige transitie naar een duurzame toekomst te waarborgen. Dit betekent dat er aandacht moet zijn voor:

1. **Geen weglek van werkgelegenheid:** Beprijzingsbeleid moet op zo'n manier worden ingericht dat industriële activiteiten niet verplaatsen naar het buitenland, maar waarbij gestuurd wordt op behoud en verduurzaming van de Nederlandse industrie en haar werkgelegenheid. Een concreet voorbeeld: het belasten van restafvalverwerking met € 150-200 per ton afval terwijl in omringende landen de belasting € 5 – 30 bedraagt kan leiden tot weglek zonder verduurzaming. Het wordt goedkoper om Nederlands afval in het buitenland te gaan verwerken, waardoor de Nederlandse recycling- en afvalsector investeringen in verduurzaming uitstelt of afstelt. Een speelveldtoets is noodzakelijk om dergelijke ongewenste

effecten mee te kunnen nemen in besluitvorming. FNV wil graag betrokken worden bij de formulering van de uitvraag van een dergelijke speelveldtoets.

2. **Banenbehoud en -creatie:** Het klimaatbeleid moet gericht zijn op het creëren van nieuwe, duurzame banen en het behouden van bestaande banen. Dit kan door middel van investeringen in groene technologieën en hernieuwbare energiebronnen. Arbeidsvoorwaarden in die nieuwe bedrijvigheid zouden tot stand moeten komen door collectieve afspraken met vakbonden en overheidsfinanciering altijd gepaard moeten gaan met sociale voorwaarden.
3. **Opleiding en Om- en Bijscholing:** Werknemers moeten de mogelijkheid krijgen om zich aan te passen aan de veranderende arbeidsmarkt. Dit vereist investeringen in opleiding en bijscholing, zodat zij de vaardigheden kunnen ontwikkelen die nodig zijn voor de banen van de toekomst. Als er baanverlies optreedt ten gevolge van de energietransitie, zou de overheid garant moeten staan voor deze investeringen, via een [garantiefonds energietransitie](#)
4. **Arbeidsomstandigheden:** Het is belangrijk dat de arbeidsomstandigheden in nieuwe sectoren voldoen aan hoge standaarden. Dit omvat veilige werkomstandigheden, eerlijke lonen en goede arbeidsvoorwaarden.
5. **Voorwaarden aan overheidsfinanciering:** Wanneer de overheid bedrijven financieel ondersteunt zou dat altijd gepaard moet gaan met zowel groene als sociale voorwaarden. Bedrijven moeten deze steun aantoonbaar inzetten voor structurele verduurzaming en de transitie moet gebeuren met oog voor en zeggenschap door werknemers.

Zeggenschap van Werknemers

Werknemers moeten een actieve rol spelen in de besluitvorming over klimaatbeleid door de overheid. Dit kan worden bereikt door:

5. **Participatie in Beleidsvorming:** Werknemers en hun vertegenwoordigers moeten betrokken worden bij de ontwikkeling en implementatie van klimaatbeleid. Dit zorgt voor een breed draagvlak en voorkomt dat maatregelen eenzijdig worden opgelegd. In publiek-private afspraken zoals de Plastic Tafel zou het belang van de werknemers aan tafel vertegenwoordigd moeten zijn.
6. **Transparantie en Verantwoording:** Er moet transparantie zijn over de impact van klimaatmaatregelen op de werkgelegenheid en arbeidsomstandigheden. Dit vereist duidelijke communicatie en verantwoording van beleidsmakers. Bij het opstellen van fiches met betrekking tot klimaatbeleid (bv. IBO-maatregelen) zou standaard in het template een passage over de impact op werkgelegenheid en werknemers moeten worden opgenomen.
7. **Sociale Dialoog:** Het bevorderen van een constructieve sociale dialoog tussen werkgevers, werknemers en de overheid is essentieel. Dit zorgt voor een evenwichtige benadering waarbij de belangen van alle partijen worden meegenomen. Dat vraagt o.a. om verplichtingen richting werkgevers om werknemers te betrekken bij het opstellen van transitieplannen voor de verduurzaming van het bedrijf en inzage te bieden in toekomstplannen en investeringen.

Conclusie

Een structureel en betrouwbaar klimaatbeleid met oog voor en zeggenschap door werknemers is van cruciaal belang voor een rechtvaardige en duurzame toekomst. De FNV roept op tot een aanvullend klimaatpakket dat deze principes centraal stelt en pleit voor een inclusieve benadering waarbij werknemers actief betrokken worden bij de transitie naar een groene economie en beprijzend en normerend beleid aanstuurt op verduurzaming in eigen land in plaats van weglek van groene werkgelegenheid.